

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ Ν. ΕΒΡΟΥ
Ταχ. Δ/ση: Λ. Δημοκρατίας 338B
Τ. Κ.: 68100 Αλεξανδρούπολη
Πληροφορίες: Μ. Καρυπίδης
Τηλέφωνο: 2313309932
e-mail: mkarip@m-t.gov.gr

ΑΔΑ :
Αλεξανδρούπολη: 30-01-2025

Αριθμ. Πρωτ. : 9241

ΠΡΟΣ :

1)

2)

3)

ΘΕΜΑ: Ένσταση της εταιρείας με διακριτικό τίτλο
, κατά της πράξης της Δ/σης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων
για τον 1ο λογαριασμό, ως ανάδοχου του έργου

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης».
2. Τις διατάξεις του Π.Δ 142/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας -Θράκης».
3. Τις διατάξεις του Ν.3463/06 (ΚΔΚ).
4. Τις διατάξεις του Ν.4412/16.
5. Την από 02-12-2024 ένσταση, με τα συνημμένα σ' αυτή έγγραφα, της εταιρείας με διακριτικό τίτλο , κατά της πράξης της Δ/σης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων για τον 1ο λογαριασμό, ως ανάδοχου του έργου
6. Το αριθμ. 120673/03-12-2024 έγγραφό μας με το οποίο στάλθηκε η ένσταση, της εταιρείας με διακριτικό τίτλο , κατά της πράξης της Δ/σης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων του για τον 1ο λογαριασμό, ως ανάδοχου του έργου

- , για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων (Έδρας) της Π.Α.Μ.Θ.
7. Το αριθμ. 125769/17-12-2024 έγγραφό μας με το οποίο στάλθηκαν οι απόψεις του , με τα συνημμένα σ' αυτές έγγραφα, επί της από 02-12-2024 ένστασης της εταιρείας με διακριτικό τίτλο , κατά της πράξης της Δ/σης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων για τον 1ο λογαριασμό, ως ανάδοχου του έργου

- , για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων (Έδρας) της Π.Α.Μ.Θ.
8. Το αριθμ. 416135/1889/24-01-2025 έγγραφο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης με το οποίο μας κοινοποιήθηκε η υπ' αριθμ. Πράξη 3, Αριθμός Συνεδρίασης 1 της 17ης Ιανουαρίου 2025 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (Έδρας) της Π.Α.Μ.Θ η οποία πρωτοκολλήθηκε στην υπηρεσία μας στις 24-01-2025 και ελαβε αριθμ. πρωτ. 7473.
9. Τις διατάξεις των άρθρων 28 και 28Α του Ν.4325/15, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 65 και 66, αντίστοιχα του Ν.4954/2022 (ΦΕΚ 136 Α').
10. Τις διατάξεις των άρθρων 6Α και 6Β του Ν. 3852/2010 όπως προστέθηκαν με τις διατάξεις των άρθρων 63 και 64, αντίστοιχα, του Ν.4954/2022(ΦΕΚ 136Α').
11. .4954/2022(ΦΕΚ 136Α').
12. Την αριθμ. 86781/19-12-2022 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών περί «Διορισμού του Ιωάννη Σάββα του Κωνσταντίνου, στην θέση του μετακλητού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης» (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 1183).
13. Την αριθμ. 94360/01.07.2023 (ΦΕΚ 4330/Β' /06.07.2023 - ΑΔΑ 9ΒΗ4ΟΡ1Υ-32Ε) απόφαση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης περί «Ανάθεση άσκησης αρμοδιοτήτων σε οργανικές μονάδες της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης και παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής πράξεων και εγγράφων «Με εντολή Γραμματέα» στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης».

Το άρθρο 174 του Ν.4412/16 όπως αντικαταστάθηκε και ισχύει ορίζει τα εξής :
«Διοικητική επίλυση συμβατικών διαφορών - 1.α. Κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διευθύνουσας υπηρεσίας ή της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου, που προσβάλλουν για πρώτη φορά δικαίωμα του αναδόχου, χωρεί ένσταση. Η ένσταση απευθύνεται στο κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο, και ασκείται είτε με επίδοση με δικαστικό επιμελητή είτε με ηλεκτρονική αποστολή, σύμφωνα με τα άρθρα 15, 19, 29 και 50 του ν. 4727/2020 (Α' 184), στη διευθύνουσα υπηρεσία ή την Προϊσταμένη Αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη ή στο αποφαινόμενο όργανο, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης. Η παράλειψη της ως άνω επίδοσης ή ηλεκτρονικής αποστολής, καθιστά την ένσταση απαράδεκτη. 1. β. Ένσταση ασκείται επίσης και κατά πράξεων της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με τις πράξεις αυτές προκαλείται διαφωνία για πρώτη φορά. Στην περίπτωση αυτήν, η προθεσμία για την άσκηση της ένστασης αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο.... 3. Με την ένσταση εξετάζονται τόσο η νομιμότητα της πράξης ή παράλειψης όσο και η ουσία της υπόθεσης. Το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο υποχρεούται να εκδώσει και κοινοποιήσει την απόφασή του μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την άσκηση της ένστασης, μετά από αιτιολογημένη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου.... 12. Ειδικά επί των ενστάσεων, οι οποίες αφορούν έργα, τα οποία εκτελούνται από τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τους συνδέσμους τους και τα νομικά τους πρόσωπα, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και τις επιχειρήσεις τους, με

προϋπολογισμό κατώτερο του εκάστοτε ισχύοντος ορίου εφαρμογής των Οδηγιών της Ε.Ε., αποφασίζει ο αρμόδιος συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, κατόπιν γνώμης του τεχνικού συμβουλίου της οικείας Περιφέρειας και μετά την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., ο Επόπτης Ο.Τ.Α.”.

Εν προκειμένω, η υποβληθείσα ένσταση στρέφεται κατά της κατά της Α.Π.3877/15-11-2024 πράξης της Δ/νσης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων για τον 1ο λογαριασμό του εν λόγω έργου.

Η υπό εξέταση ένσταση κατατέθηκε στην υπηρεσία μας στις 02-12-2024. Συνεπώς είναι εμπρόθεσμη, ασκείται με προφανές έννομο συμφέρον και κρίνεται παραδεκτή διότι η τελευταία ημέρα της προθεσμίας για την υποβολή της ένστασης ήταν μη εργάσιμη και η επόμενη εργάσιμη ήταν η 02-12-2024 δεδομένου ότι η προθεσμία λήγει όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και εάν είναι αυτή κατά τον νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επόμενη εργάσιμη (άρθρο 242 του Α.Κ.).

Από την υπ' αριθμ. Πράξη 3, Αριθμός Συνεδρίασης 1 της 17ης Ιανουαρίου 2025 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων (Έδρας) της Π.Α.Μ.Θ. προκύπτει ότι το συμβούλιο γνωμοδοτεί ομόφωνα την αποδοχή της από 02-12-2024 ένστασης της εταιρείας με διακριτικό τίτλο ανάδοχου του έργου

δεδομένο ότι :

1. Δυνάμει της με ημερομηνία 06/09/2024 (24SYMV015462248) δημόσιας σύμβασης που συνήφθη μεταξύ του

ανετέθη στην τελευταία η

εκτέλεση του έργου με τίτλο

, ποσού

1.722.849,27 ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

2. Ο ανάδοχος υπέβαλε τον 1ο λογαριασμό του έργου με αρ. πρωτ. 3703/04-11-2024. Ο λογαριασμός περιελάμβανε μεταξύ άλλων και δαπάνη αναθεώρησης ύψους 24.828,90 ευρώ. Με το υπ' αριθμ. 3877/15-11-2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων επεστράφη ο 1ος λογαριασμός του έργου προκειμένου να διορθωθεί με την αφαίρεση της δαπάνης αναθεώρησης στο σύνολό της από τον λογαριασμό. Και τούτο διότι το έργο έχει τρίμηνο εκκίνησης αναθεώρησης το Α/2024, για το οποίο δεν έχουν καθοριστεί συντελεστές αναθεώρησης.

3. Ο ανάδοχος άσκησε την από 02.12.2024 ένστασή του κατά το άρθρο 174 του Ν. 4412/2016 ενώπιον του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την ακύρωση του υπ' αριθ. 3877/15-11-2024 εγγράφου της Διεύθυνσης Υλοποίησης Τεχνικών Έργων

Με την ένσταση ζητείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη πράξη, και να εγκριθεί ο επίμαχος 1ος λογαριασμός όπως υπεβλήθη.

4. Προς υποστήριξη του αιτήματός της η ανάδοχος ισχυρίζεται συνοπτικά τα εξής:

ι. Η προσβαλλόμενη απόφαση αμφισβητεί την εφαρμογή αναθεώρησης στο παρόν έργο. Η κρίση αυτή είναι παράνομη και έρχεται σε αντίθεση με σαφέστατες διατάξεις του νόμου. Σχετικώς εξεδόθη η Υ.Α. 359881 (ΦΕΚ Β' 5983/20.12.2021) « Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 και αναπροσαρμογή του συντελεστή σ1 σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016.». Στο προοίμιο αυτής ο κανονιστικός νομοθέτης ρητώς αναφέρει ότι η εν λόγω ΥΑ εκδίδεται, αφού, μεταξύ άλλων, ελήφθησαν υπόψη: «6. Το υπ' αρ. 305774/02-11-2021 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Υδραυλικών Λιμενικών και Κτηριακών Υποδομών της Γεν. Γραμ. Υποδομών του Υπ. ΥΠΟ.ΜΕ με το οποίο εξέφρασε τις απόψεις του αναφορικά με την αναγκαιότητα ενεργοποίησης συντελεστών αναθεώρησης, όπως προκύπτει από τα εν εξελίξει έργα των Υπηρεσιών αρμοδιότητας του και με το οποίο διαπιστώθηκε μεγάλη απόκλιση στις τιμές

συγκεκριμένων υλικών κατασκευής σε σχέση με τις τιμές του τριμήνου δημοπράτησης. 7. Την υπό στοιχεία Γ19/2021 (περ. γ (γγ) της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011) σύμφωνη Γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Και επειδή: 1. Λόγω των σοβαρών οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας (Covid 19) γενικότερα, αλλά και ειδικότερα στον τομέα της εκτέλεσης των έργων, κρίνεται σκόπιμη η διορθωτική παρέμβαση της Πολιτείας για την αντιμετώπιση μεγάλων αποκλίσεων στις τιμές των υλικών κατασκευής σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016.»

ii. Ήδη από τα ανωτέρω εκτεθέντα παρατηρείται ότι ο κανονιστικός νομοθέτης θεώρησε επιτακτική ανάγκη την επέμβασή του στους εν εξελίξει συμβατικούς δεσμούς δημοσίων έργων προς άρση των ως άνω αυξήσεων.

iii. Στην εν συνεχεία εκδοθείσα ΥΑ του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, με αριθ. 166653/2022 "Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων Δ' Τριμήνου 2021, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016" (Β'/2735) γίνεται η επίκληση των αυτών διαπιστώσεων όπως και με την προηγούμενη και επιπλέον αναφέρεται ότι η Διοίκηση έλαβε υπόψη της: «8. Τις συνεχιζόμενες σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις στον τομέα της εκτέλεσης των δημοσίων έργων και στο Δ' τρίμηνο 2021, λόγω της παρατεταμένης αύξησης των τιμών των υλικών. 9. Το υπ' αρ. 2040/13.04.2022 (ΑΔΑ:Ψ9Γ5ΟΞΤΒ-ΣΤΕ) έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) «Διευκρινίσεις ως προς την αύξηση των τιμών και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα λόγω της ενεργειακής κρίσης, της κρίσης στην Ουκρανία και των συνεχιζόμενων συνεπειών του COVID-19». Και επειδή: I. Λόγω των σοβαρών οικονομικών επιπτώσεων στον τομέα της εκτέλεσης των δημοσίων έργων, εξαιτίας της διαπιστωμένης και παρατεταμένης αύξησης των τιμών των υλικών, κρίνεται αναγκαία η ενεργοποίηση των διατάξεων της παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 για την αντιμετώπιση μεγάλων αποκλίσεων στις τιμές των υλικών κατασκευής.». Σημαντικό, ως προς το εδώ εξεταζόμενο ζήτημα είναι το υπ' αρ. 2040/13.04.2022 (ΑΔΑ:Ψ9Γ5ΟΞΤΒ-ΣΤΕ) έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) «Διευκρινίσεις ως προς την αύξηση των τιμών και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα λόγω της ενεργειακής κρίσης, της κρίσης στην Ουκρανία και των συνεχιζόμενων συνεπειών του COVID-19». Στο εν λόγω έγγραφό της η ΕΑΑΔΗΣΥ αναφέρει τα εξής: «Σε συνέχεια ερωτημάτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή ως προς την επίδραση στις δημόσιες συμβάσεις της αύξησης των τιμών των αγαθών, καθώς και των προβλημάτων που εντοπίζονται στην ομαλή λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού, λόγω των συνεχιζόμενων συνεπειών από τον COVID 19, την ενεργειακή κρίση καθώς και την κρίση στην Ουκρανία επισημαίνονται τα εξής : 1.Α Ως προς τις ήδη συναφθείσες συμβάσεις, για τις οποίες υποβάλλονται αιτήματα αναπροσαρμογής της συμβατικής τιμής τους, επισημαίνεται ότι το άρθρο 132 του ν.4412/2016, το οποίο έχει ενσωματώσει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 72 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ως προς την τροποποίηση των δημοσίων συμβάσεων, κατά τη διάρκειά τους, εκθέτει περιοριστικά τους όρους και τις προϋποθέσεις επιτρεπτής τροποποίησης των συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί και εκτελούνται, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, εφόσον συντρέχουν απρόβλεπτες περιστάσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής, όπως, εν προκειμένω, αποτελεί η αύξηση των τιμών προϊόντων, λόγω των εν θέματι γεγονότων, παρέχεται η δυνατότητα, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου συλλογικού οργάνου, τροποποίησης των συναφθεισών συμβάσεων και αναπροσαρμογής της συμβατικής τιμής σε ποσοστό έως 50% επί της αξίας της αρχικής σύμβασης, υπό την τήρηση και των λοιπών σωρευτικών προϋποθέσεων που προβλέπονται στην περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 132 και υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εξασφαλίσει τις αναγκαίες πιστώσεις. Τα ως άνω ισχύουν ακόμη και στην περίπτωση που στις συναφθείσες συμβάσεις περιλαμβάνεται ρητός όρος περί μη αναθεώρησης της συμβατικής τιμής κατά τη διάρκεια της σύμβασης, δεδομένου ότι ένας τέτοιος όρος καταλαμβάνει περιπτώσεις

συνήθους και ομαλής εκτέλεσης των συμβάσεων, κατά τις οποίες δεν έχουν ενσκήψει απρόοπτες μεταβολές των περιστάσεων όπως οι ανωτέρω, οι οποίες ενδεχομένως καθιστούν υπέρμετρα δυσανάλογη και επαχθή την παροχή των αναδόχων και δικαιολογούν την αναπροσαρμογή της συμβατικής τιμής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. γ του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 388 του Αστικού Κώδικα περί απρόοπτης μεταβολής των περιστάσεων, οι οποίες εφαρμόζονται συμπληρωματικά....).

iv. Τέλος, εξεδόθη η αριθ. Δ11/334219 (ΦΕΚ Β 5565/31.10.2022) ΥΑ «Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων Α' Τριμήνου 2022, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016.». Στο προοίμιο της ως άνω απόφασης αναφέρονται τα εξής: «...11. Την υπ' αρ. 321556/14.10.2022 εισηγητική Έκθεση Δημοσιονομικών Επιπτώσεων του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, σύμφωνα με το εδάφιο Ε' της παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4270/2014 (Α' 143), όπου μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι: «Ο Μηχανισμός της αναθεώρησης έχει ως σκοπό την προστασία του αναδόχου από τον πληθωρισμό της αγοράς και ως θεσμός απαντάται σε πάγιες διατάξεις δημόσιας στη νομοθεσία για τα δημόσια έργα. Το άρθρο 153 του ν. 4412/2016, ως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 72 του ν. 4782/2021, περιλαμβάνεται στις ρυθμίσεις από τις οποίες δεν προβλέπονται παρεκκλίσεις (άρθρο 181 του ν. 4412/2016).».....Στο άρθρο μόνο της τελευταίας αυτής ΥΑ ορίζονται τα εξής: « 1. Τον καθορισμό των κατωτέρω συντελεστών αναθεώρησης για το Α' Τρίμηνο 2022 σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016. 2. Οι συντελεστές αναθεώρησης των τριμήνων Α', Β', Γ', Δ' 2021 και Α' 2022 να εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους σε όλα τα εν εξελίξει έργα, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους. 3. Οι συντελεστές αναθεώρησης του Δ' τριμήνου του 2021 να ισχύουν ως προσωρινοί για εργασίες που δεν εκδόθηκαν συντελεστές αναθεώρησης για το Α' τρίμηνο του 2022. 4. Οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022 να ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης. 5. Νέες Εργασίες ή Εργασίες Εγκεκριμένων Τιμολογίων Αναθετουσών Αρχών, που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση, θα αναθεωρούνται με χρήση συντελεστών σχετικών όρθρων, ομοειδών εργασιών».

v. Επομένως, ο λογαριασμός όπως υποβλήθηκε ήταν απολύτως νόμιμος διότι η δαπάνη αναθεώρησης υπολογίστηκε νόμιμα σε συνέχεια των ως άνω αποφάσεων του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών και της με αρ. πρωτ. 17587/19/01/2022 εγκυκλίου 1 του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών για τον καθορισμό συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων Α' Τριμήνου 2022, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 και σε όποια από τα άρθρα της μελέτης είχαν εφαρμογή αυτοί οι συντελεστές. Όπως εξ άλλου μνημονεύεται στην τελευταία ως άνω Απόφαση του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022 ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης, με άλλα λόγια εφαρμόζονται σε όλα τα εν εξελίξει έργα, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους. Συναφώς, ειδικά στις περιπτώσεις των δημοσίων συμβάσεων έργων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη, συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του άρθρου 132, και οι διατάξεις του άρθρου 156 του ν. 4412/2016, καθώς και οι ως άνω ΥΑ, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016. Τα ανωτέρω και ειδικώς το γεγονός ότι οι ως άνω προσωρινοί συντελεστές ισχύουν και για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης, με άλλα λόγια εφαρμόζονται σε όλα τα εν εξελίξει έργα, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους έγιναν δεκτά με την 36/2023 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ.

5. Επί των ανωτέρω ισχυρισμών της αναδόχου, η αρμόδια Υπηρεσία, με την υποβληθείσα εισήγησή της, αντιπαραθέτει τα εξής:

5.1. Αναγνωρίζοντας τις επιπτώσεις που προκλήθηκαν στις τιμές υλικών λόγω οικονομικής κρίσης, με αποτέλεσμα να είναι επιτακτική και άμεση η ανάγκη καθορισμού οριστικών συντελεστών αναθεώρησης εκδόθηκαν 3 υπουργικές αποφάσεις του Υπ. Υπ. & Μεταφορών και συγκεκριμένα:.... · Στην παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016, "Κατ' εξαίρεση από το δ' τρίμηνο του 2012 και εντεύθεν, ο σταθερός συντελεστής σ στον τύπο αναθεώρησης της παρ. 6 ορίζεται από τη σχέση s (ή σ) = 1. Η διάταξη εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη ανεξάρτητα του χρόνου δημοπράτησης τους, εκτός από τις συμβάσεις με χρόνο δημοπράτησης πριν το Γ' τρίμηνο του 2012, για τις οποίες η αναθεώρηση των τιμών υπολογίζεται από το Δ' τρίμηνο του 2012 και εντεύθεν με τους ισχύοντες για το Γ' τρίμηνο του 2012 συντελεστές αναθεώρησης και με ελάχιστη τιμή εφαρμογής αυτών ίση με τη μονάδα (1). Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί να ορίζονται συντελεστές αναθεώρησης, αν διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών μεγάλη απόκλιση από τις τιμές του τριμήνου δημοπράτησης. · Στο άρθρο 84 του ν. 4782/2021 (Α' 36), όπου αναφέρεται η ίδρυση του "Ηλεκτρικού Συστήματος Προσδιορισμού Κόστους Συντελεστών Παραγωγής Τεχνικών Έργων (ΗΣΠΚΣΠΤΕ)", το οποίο αποτελεί ηλεκτρονική διαδικτυακή πλατφόρμα υποστήριξης του ΕΣΤΕΠ –ΤΙΜ – ΤΕΜ (Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών), το οποίο αποτελεί σύνολο εναρμονισμένων αρχών, κανόνων, μεθόδων και εργαλείων που υποστηρίζουν μέσω του διαδικτύου τον προγραμματισμό, σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία των τεχνικών έργων. ...και αποφασίστηκε: α) ο καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης για τα τρίμηνα Α' 2021, Β' 2021 και Γ' 2021 και αφορούσαν σε όλα τα έργα από 20.12.2021 ο συντελεστής σ_1 αναπροσαρμόστηκε σε $\sigma_1=0,07$ (για όλα τα έργα).

5.2. Η υπ' αριθ. ΥΑ 166653/2.6.2022 (ΦΕΚ 27356') με την οποία καθορίστηκαν οι συντελεστές αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων για το Τρίμηνο Δ' του 2021 λόγω της παρατεταμένης αύξησης και μεγάλων αποκλίσεων στις τιμές των υλικών κατασκευής και στην οποία αναφέρεται: · Στην υπ' αρ. 359881/10.12.2021 (Β' 5983) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ο μειωτικός συντελεστής $\sigma_1=0,07$ ισχύει για όσα έργα δημοπρατήθηκαν μετά την 20.12.2021, ενώ για τις συμβάσεις έργων που έχουν δημοπρατηθεί πριν την 20.12.2021 ο συντελεστής σ_1 παραμένει $\sigma_1=0,12$. · Η λειτουργία του ΗΣΠΚΣΠΤΕ μέσω της εφαρμογής του Παρατηρητηρίου Τιμών, αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή και λειτουργία μέχρι το τέλος του 2022 και αποφασίστηκε: α) ο καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης για το Δ' τρίμηνο 2021 β) οι συντελεστές αναθεώρησης των τριμήνων Α', Β', Γ' και Δ' του 2021, να εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους, σε όλα τα εν εξελίξει έργα, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους γ) οι συντελεστές αναθεώρησης του Δ' τριμήνου 2021 να ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης και δ) εργασίες που οι συντελεστές αναθεώρησής τους, δεν περιλαμβάνονται στα Α, Β και Γ' αναθεωρητικά τρίμηνα του 2021 και περιλαμβάνονται στο Δ' Τρίμηνο του 2021 και αναθεωρήθηκαν με προσωρινούς συντελεστές ομοειδών εργασιών, θα αναθεωρούνται μόνο για το Δ' Τρίμηνο του 2021 με τους οριστικούς συντελεστές του Δ' Τριμήνου 2021.

5.3. Η υπ' αριθ. Δ11/334219/31.10.2022 (ΦΕΚ 5565 Β') ΥΑ με την οποία καθορίστηκαν συντελεστές αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων Α' Τριμήνου 2022 στην οποία αναφέρεται - μεταξύ άλλων - ότι για όσο διάστημα υφίσταται η ενεργειακή κρίση, μέχρι την ουσιαστική λειτουργία του Ε.Σ.Τ.Ε.Π. ΤΙΜ.-Τ.Ε.Μ. του άρθρου 170 του ν. 4412/2016 (Α' 147), και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2022, επιτρέπεται η έκδοση πρακτικών διαπίστωσης βασικών τιμών υλικών από την Επιτροπή Διαπίστωσης Τιμών Δημοσίων Έργων (Ε.Δ.Τ.Δ.Ε.), η οποία και θα προβεί στην έκδοση πρακτικών για την περίοδο από 06.06.2022 και μετέπειτα, ήτοι για τα Β', Γ' Δ' τρίμηνα του 2022 και αποφασίστηκε: α) ο καθορισμός των συντελεστών αναθεώρησης για το Α' τρίμηνο 2022 β) οι συντελεστές αναθεώρησης των τριμήνων Α', Β', Γ' , Δ' 2021 και Α' 2022 να εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους γ) οι συντελεστές αναθεώρησης του Δ' τριμήνου του 2021 να

ισχύουν ως προσωρινοί για εργασίες που δεν εκδόθηκαν συντελεστές αναθεώρησης για το Α' τρίμηνο του 2022 και δ) οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022 να ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης.

5.4. Περαιτέρω, με το Ν. 4903/05.03.2022 και ειδικότερα το άρθρο 24 αυτού, προστέθηκε μετά την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016 (Α' 147), η παρ. 23Α, ως εξής: "(...) 23Α. Για έργα που προκηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας εφόσον διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ότι υφίσταται μεγάλη απόκλιση από τις τιμές του τριμήνου δημοπράτησης, η οποία αφορά αποκλειστικά σε τιμές υλικών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών μπορεί, μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 170 και την ενεργοποίηση του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών, να καθορίζει, με απόφασή του, μεμονωμένα συντελεστές αναθεώρησης τιμών υλικών που χρησιμοποιούνται σε έργα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται υπέρβαση των ορίων του εκάστοτε ισχύοντος ΜΠΔΣ. (...)"

5.5. Κατόπιν των τριών προαναφερόμενων υπουργικών αποφάσεων και σε συνδυασμό με την παράγραφο 23Α όπως προστέθηκε στο άρθρο 153 του Ν. 4412/16 με το άρθρο 24 του Ν. 4903/5.3.2022, προκύπτουν τα εξής:

Με την υπ' αριθ. 359881/20.12.2021 απόφαση, ορίστηκαν συντελεστές αναθεώρησης για τα τρίμηνα Α' 2021, Β' 2021 και Γ' 2021 και αφορούσαν σε όλα τα δημόσια έργα και, ενώ μέχρι 19.12.2021 ο συντελεστής σ1 ήταν 0,12 για όλα τα έργα, από 20.12.2021 ο συντελεστής σ1 αναπροσαρμόστηκε σε $\sigma_1=0,07$ για όλα τα έργα,

Με τις επόμενες δύο αποφάσεις υπ' αριθ. 166653/02.06.2022 και υπ' αριθ. Δ11/334219/31.10.2022 καθορίστηκαν συντελεστές αναθεώρησης τιμών των τριμήνων Δ' 2021 και Α' 2022 αντίστοιχα και επίσης καθορίστηκε ότι, οι συντελεστές αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων των τριμήνων Α', Β' Γ' Δ' 2021 & Α' 2022 θα εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους, σε όλα τα εν εξελίξει έργα ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους.

Επομένως, με τις νεότερες Αποφάσεις περιορίστηκε η δυνατότητα εφαρμογής των συντελεστών αναθεώρησης τιμών των τριμήνων Α', Β' Γ' και Δ' του 2021 και Α' του 2022 μόνο στα εν εξελίξει έργα, την 02.06.2022 και την 31.10.2022. Επίσης, στις εν λόγω υπουργικές αποφάσεις, αναφέρεται ότι η λειτουργία του ΗΣΠΚΣΠΤΕ το οποίο αποτελεί ηλεκτρονική διαδικτυακή πλατφόρμα υποστήριξης του ΕΣΤΕΠ - ΤΙΜ - ΤΕΜ (Ενιαίο Σύστημα Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών), το οποίο αποτελεί σύνολο εναρμονισμένων αρχών, κανόνων, μεθόδων και εργαλείων που υποστηρίζουν μέσω του διαδικτύου τον προγραμματισμό, σχεδιασμό, κατασκευή και λειτουργία τεχνικών έργων και αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή και λειτουργία μέχρι το τέλος του 2022, προκύπτει ότι δεν θα υπήρχε ανάγκη καθορισμού συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων μετά το 2022 (έναρξη λειτουργίας αυτού), δηλαδή για τα τρίμηνα του 2023 και μετά, καθώς αυτά θα καθορίζοντο από το ΗΣΠΚΣΠΤΕ. Επομένως για τα εν εξελίξει έργα την 31η-10-2022 οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' Τριμήνου 2022 μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως προσωρινοί συντελεστές για τον υπολογισμό αναθεώρησης τιμών για τα επόμενα τρίμηνα. Συνεπώς, ορίστηκαν "κατά παρέκκλιση", πέραν του Δ' τριμήνου 2012 συντελεστές αναθεώρησης για τα τρίμηνα Α', Β', Γ', Δ' 2021 και Α' 2022. Έκτοτε δεν διαπιστώθηκαν αρμοδίως αποκλίσεις και δεν ορίστηκαν συντελεστές.

Εν όψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι το συγκεκριμένο έργο δημοπρατήθηκε στις 07/02/2024 (Α' τρίμηνο 2024) ο ισχυρισμός του αναδόχου, ότι οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022 θα πρέπει να εφαρμόζονται ως προσωρινοί μέχρι να οριστούν οριστικοί με νέα υπουργική απόφαση, τυχάνει αυθαίρετος και νόμω αβάσιμος.

5.6 Πέραν των ανωτέρω αναφερομένων, η διενέργεια αναθεώρησης αποκλείεται για τον πρόσθετα λόγο ότι ελλείπουν οι προϋποθέσεις τις παρ. 9 του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016. Ειδικότερα από την επισκόπηση της διακήρυξης και της οικείας σύμβασης

προκύπτει ότι δεν είναι επιτρεπτή η διενέργεια αναθεώρησης καθώς δεν υφίσταται στη σύμβαση σχετική πρόβλεψη. Αντιθέτως ο ανάδοχος με την υπογραφή της συμβάσεως δήλωσε ότι δεσμεύεται απόλυτα και δεν δικαιούται να προσβάλει τη σύμβαση και τα συμβατικά τεύχη (βλ. υπ' αριθ. 34/2022 γνωμοδότηση του ΝΣΚ, Τμήμα Α').

6. Από τις κείμενες διατάξεις, τον φάκελο του έργου και όσα αναπτύχθηκαν κατά την εξέταση της ένστασης, προκύπτουν τα εξής:

1. Στην με αριθ. Δ11/334219 (ΦΕΚ Β 5565/31.10.2022) ΥΑ «Καθορισμός συντελεστών αναθεώρησης τιμών δημοσίων έργων Α' Τριμήνου 2022, σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016.» και στο άρθρο μόνο της τελευταίας αυτής ΥΑ ορίζονται τα εξής: « 1. Τον καθορισμό των κατωτέρω συντελεστών αναθεώρησης για το Α' Τρίμηνο 2022 σύμφωνα με την παρ. 23 του άρθρου 153 του ν. 4412/2016. 2. Οι συντελεστές αναθεώρησης των τριμήνων Α', Β', Γ', Δ' 2021 και Α' 2022 να εφαρμόζονται χωρίς να συσχετίζονται μεταξύ τους σε όλα τα εν εξελίξει έργα, ανεξαρτήτως του χρόνου δημοπράτησής τους. 3. Οι συντελεστές αναθεώρησης του Δ' τριμήνου του 2021 να ισχύουν ως προσωρινοί για εργασίες που δεν εκδόθηκαν συντελεστές αναθεώρησης για το Α' τρίμηνο του 2022. 4. Οι συντελεστές αναθεώρησης του Α' τριμήνου 2022 να ισχύουν ως προσωρινοί συντελεστές για τα επόμενα αναθεωρητικά τρίμηνα, μέχρι την έκδοση οριστικών συντελεστών αναθεώρησης. 5. Νέες Εργασίες ή Εργασίες Εγκεκριμένων Τιμολογίων Αναθετουσών Αρχών, που δεν περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση, θα αναθεωρούνται με χρήση συντελεστών σχετικών όρθρων, ομοειδών εργασιών». Δεν υπάρχει διαχωρισμός ούτε αναφορά σε έργα που είναι σε εξέλιξη ή έργα που δημοπρατήθηκαν είτε μετά το Ατρίμηνο του 2022 ή μετά την έκδοση της ΥΑ.

2. Στο με αριθ. 2040/13.04.2022 (ΑΔΑ:Ψ9Γ50ΞΤΒ-ΣΤΕ) έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.) «Διευκρινίσεις ως προς την αύξηση των τιμών και τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα λόγω της ενεργειακής κρίσης, της κρίσης στην Ουκρανία και των συνεχιζόμενων συνεπειών του COVID-19» αναφέρεται 1.Α Ως προς τις ήδη συναφθείσες συμβάσεις, για τις οποίες υποβάλλονται αιτήματα αναπροσαρμογής της συμβατικής τιμής τους, επισημαίνεται ότι το άρθρο 132 του ν. 4412/2016, το οποίο έχει ενσωματώσει τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 72 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ ως προς την τροποποίηση των δημοσίων συμβάσεων, κατά τη διάρκειά τους, εκθέτει περιοριστικά τους όρους και τις προϋποθέσεις επιτρεπτής τροποποίησης των συμβάσεων που έχουν ήδη συναφθεί και εκτελούνται, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα, εφόσον συντρέχουν απρόβλεπτες περιστάσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα της αναθέτουσας αρχής, όπως, εν προκειμένω, αποτελεί η αύξηση των τιμών προϊόντων, λόγω των εν θέματι γεγονότων, παρέχεται η δυνατότητα, κατόπιν γνωμοδότησης του αρμοδίου συλλογικού οργάνου, τροποποίησης των συναφθεισών συμβάσεων και αναπροσαρμογής της συμβατικής τιμής σε ποσοστό έως 50% επί της αξίας της αρχικής σύμβασης, υπό την τήρηση και των λοιπών σωρευτικών προϋποθέσεων που προβλέπονται στην περ. γ της παρ. 1 του άρθρου 132 και υπό την αυτονόητη προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εξασφαλίσει τις αναγκαίες πιστώσεις. Τα ως άνω ισχύουν ακόμη και στην περίπτωση που στις συναφθείσες συμβάσεις περιλαμβάνεται ρητός όρος περί μη αναθεώρησης της συμβατικής τιμής κατά τη διάρκεια της σύμβασης, δεδομένου ότι ένας τέτοιος όρος καταλαμβάνει περιπτώσεις συνήθους και ομαλής εκτέλεσης των συμβάσεων, κατά τις οποίες δεν έχουν ενσκήψει απρόοπτες μεταβολές των περιστάσεων όπως οι ανωτέρω, οι οποίες ενδεχομένως καθιστούν υπέρμετρα δυσανάλογη και επαχθή την παροχή των αναδόχων και δικαιολογούν την αναπροσαρμογή της συμβατικής τιμής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. γ του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 388 του Αστικού Κώδικα περί απρόοπτης μεταβολής των περιστάσεων, οι οποίες εφαρμόζονται συμπληρωματικά. **Επομένως απαντάται και το ερώτημα της καταβολής αναθεώρησης σε συμβάσεις που δεν περιλαμβάνεται αναθεώρηση άλλα και της περίπτωσης που**

στις συναφθείσες συμβάσεις περιλαμβάνεται ρητός όρος περί μη αναθεώρησης της συμβατικής τιμής κατά τη διάρκεια της σύμβασης.

3. Η παρ. 23Α του άρθρου 153 προβλέπει «Για έργα που προκηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας, εφόσον διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών ότι υφίσταται μεγάλη απόκλιση από τις τιμές του τριμήνου δημοπράτησης, η οποία αφορά αποκλειστικά σε τιμές υλικών, το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών μπορεί, μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων των παρ. 5 και 6 του άρθρου 170 και την ενεργοποίηση του Ενιαίου Συστήματος Τεχνικών Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων και Μελετών, να καθορίζει, με απόφασή του, μεμονωμένα συντελεστές αναθεώρησης τιμών υλικών που χρησιμοποιούνται σε έργα, υπό την προϋπόθεση ότι δεν γίνεται υπέρβαση των ορίων του εκάστοτε ισχύοντος ΜΠΔΣ. Οι συντελεστές αυτοί καθορίζονται ανεξάρτητα από τα συμβατικά κονδύλια, στα οποία προβλέπεται να χρησιμοποιηθούν, καθώς και από τα αντίστοιχα άρθρα εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών, που ορίζονται με τα συμβατικά τεύχη. Τα υλικά για τα οποία καθορίστηκαν συντελεστές αναθεώρησης με βάση την παρούσα δεν υπολογίζονται κατά την εφαρμογή των συντελεστών αναθεώρησης του παρόντος άρθρου ή της παρ. 23 του παρόντος». Αφορά επομένως τρόπο έκτακτης αντιμετώπισης της διαπίστωσης μεγάλης απόκλισης από τις τιμές του τριμήνου δημοπράτησης, η οποία αφορά αποκλειστικά σε τιμές υλικών, και υπολογίζονται ανεξάρτητα από τον υπολογισμό του άρθρου 153 η της παρ. 23 του άρθρου 153, για τα έργα που δημοπρατούνται μετά την 5-3-2022 και παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων καθορισμού ειδικών συντελεστών αναθεώρησης για συγκεκριμένα υλικά, οι αγοραίες τιμές των οποίων παρουσιάζουν μεγάλες αποκλίσεις από τις τιμές του χρόνου δημοπράτησης. Οι ειδικοί αυτοί συντελεστές αναθεώρησης ισχύουν εκ παραλλήλου με τους γενικούς συντελεστές αναθεώρησης που εκδίδονται με τις υπουργικές αποφάσεις της παραγράφου 23 του ίδιου άρθρου, με τη μόνη διαφορά ότι τα υλικά για τα οποία εκδόθηκαν οι εν λόγω ειδικοί συντελεστές αναθεώρησης υλικών της παρ. 23Α, δεν υπολογίζονται κατά την εφαρμογή των γενικών συντελεστών αναθεώρησης της παρ. 23. Τούτο καθίσταται αδιαμφισβήτητο από το σαφέστατο σχετικό εδάφιο της παρ. 23Α.

4. Η παρ. 9 του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016 αναφέρει : Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις με εργολαβικό αντάλλαγμα άλλο εκτός από χρηματική καταβολή και στις απολογιστικές εργασίες. Στις περιπτώσεις ανάθεσης συμβάσεων έργων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περ. β' και γ' της παρ. 2 του άρθρου 95, περί τρόπου σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών, ή σε περιπτώσεις που το αντάλλαγμα συνομολογείται σε ξένο νόμισμα, καθορίζεται με τα έγγραφα της σύμβασης η αναθεώρηση και προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της, ο οποίος μπορεί να είναι ίδιος ή διαφορετικός από τον ισχύοντα τρόπο αναθεώρησης. Περιλαμβάνει εργολαβίες στις οποίες προβλέπεται εργολαβικό αντάλλαγμα άλλο εκτός από χρηματική καταβολή και έχουν ανατεθεί με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου καθώς επίσης και ανάθεση με εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 50 περί δημόσιων συμβάσεων έργων με αξιολόγηση μελέτης.

5. Στην με αριθ. 17288/ΦΓ/ΕΑ γνωμοδότηση της ΜΟΠΑΔΙΣ σε απάντηση σχετικού ερωτήματος Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμου που προΐσταται μέλος του Τεχνικού Συμβουλίου αναφέρεται «.....Είναι αληθές ότι από τα παραπάνω ανακύπτει ένας εύλογος δικαιοπολιτικός προβληματισμός, σχετικά με την σκοπιμότητα της εξακολούθησης της χρήσης των ανωτέρω συντελεστών αναθεώρησης, δεδομένου ότι η στόχευση τους, όπως αρχικά είχε εξαγγελθεί, δεν έχει πλέον επίκαιρο χαρακτήρα. Ωστόσο, καθώς ο κανονιστικός νομοθέτης ρητά εξέφρασε τη βούλησή του για την συνέχιση της χρήσης των συντελεστών μέχρι την εκ νέου ρύθμιση του ζητήματος, πρέπει να επιφυλαχθεί

αποκλειστικά σε αυτόν ο τερματισμός της ή η με οποιονδήποτε τρόπο μεταβολή του ισχύοντος καθεστώτος, σύμφωνα με τις τρέχουσες συνθήκες στις συναλλαγές.»

6. Επιπρόσθετα σε όλα τα υπό δημοπράτηση έργα που έχουν αναρτηθεί στη Διαδικτυακή Πύλη Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) προβλέπεται αναθεώρηση.

Αποφασίζουμε

Την αποδοχή της από 02-12-2024 ένστασης της εταιρείας με διακριτικό τίτλο
Υλοποίησης Τεχνικών Έργων , κατά της πράξης της Δ/σης
έργου για τον 1ο λογαριασμό, ως ανάδοχου του

», σύμφωνα με την υπ' αριθμ. Πράξη 3,
Αριθμός Συνεδρίασης 1 της 17ης Ιανουαρίου 2025 γνωμοδότηση του Τεχνικού Συμβουλίου
Δημοσίων Έργων (Έδρας) της Π.Α.Μ.Θ. η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της
παρούσας απόφασης.

**Ο Γραμματέας
Αποκεντρωμένης Διοίκησης
Μακεδονίας - Θράκης**

Δρ. Ιωάννης Κ. Σάββας